

Практично упатство

Барања за примена на времени мерки¹

(Правило 39 од Деловникот на Судот)

Согласно правилото 39 од Деловникот на Судот, Судот може да примени времени мерки, кои ќе бидат обврзувачки за засегнатата држава.

Времените мерки се применуваат само во исклучителни случаи. Судот ќе ја упати државата-членка да примени таква мерка само доколку, откако ги разгледал сите релевантни информации, заземал став дека постои вистинска опасност жалителот да претрпи неповратна штета доколку не биде изречена таа мерка.

Жалителите или нивните застапници² кои поднесуваат барање за примена на времена мерка согласно правилото 39 од Деловникот на Судот мора да се придржуваат кон условите наведени во продолжение на текстот.

I. Доставување на сите придружни информации

Секое барање упатено до Судот мора да биде образложено. Жалителот мора пред сè детално да ги изложи елементите на кои се засноваат неговите стравови, природата на наводните ризици и одредбите на Конвенцијата за кои тврди дека се повредени.

Не е доволно обично упатување на наводи содржани во други документи или во домашната постапка. Најважно е кон барањата да бидат приложени сите документи кои може да ги поддржат истите, особено одлуки донесени од надлежните домашни судови, комисии или други домашни органи, како и сите други документи за кои се смета дека може да ги поткрепат наводите на жалителот.

Во принцип, Судот не се изјаснува по барањата кои не ги содржат информациите кои му се неопходни за да донесе одлука. Судот по правило не ги контактира жалителите чишто барања за примена на времена мерка се нецелосни.

Доколку постапката веќе е во тек пред Судот, треба да биде наведен бројот кој му бил доделен на предметот.

Во предметите кои се однесуваат на протерување или екстрадиција, потребно е да се прецизираат датата и времето кога решението би требало да биде спроведено, адресата на жалителот или на местото каде жалителот е лишен од слобода и службениот број на неговиот предмет. Судот мора во најкус можен рок да биде информиран за секоја промена на овие информации (датата и времето на присилното враќање, адресата итн).

Кога тоа е можно, барањето треба да биде изготвено на еден од официјалните јазици на земјите-членки.

Судот може да одлучи истовремено да ги разгледа допуштеноста на предметот и барањето за примена на времена мерка.

¹ Практично упатство издадено од Претседателот на Судот согласно правилото 32 од Деловникот на Судот на 5 март 2003 и изменето на 16 октомври 2009, на 7 јули 2011, и на 3 мај 2022.

² Треба да бидат доставени сите потребни податоци за лицето за контакт.

II. Поднесување на барањата преку интернет страницата “ECHR Rule 39 Site”, по факс или по пошта

Барањата за примена на временна мерка согласно правилото 39 мора да бидат испратени преку интернет страницата ECHR Rule 39 Site, по факс или по пошта³. Судот не ги разгледува барањата испратени по електронска пошта (e-mail). Сите барања испратени по факс или по пошта на првата страна од барањето мора да ги содржат следните напомени, напишани со здебелени букви:

“Правило 39 – Итно

Лице за контакт (име, презиме и податоци на лицето за контакт): ...

[Во случај на протерување или екстрадиција]

Дата и време на предвиденото присилно враќање и одредиште: ...”

III. Навремено поднесување на барањата

Во принцип, Судот треба да го добие барањето за примена на временна мерка колку што е можно поскоро по донесувањето на конечната одлука на домашно ниво, со цел Судот и неговиот Секретаријат да имаат доволно време да го разгледаат прашањето. Во предметите коишто се однесуваат на екстрадиција или протерување може да се случи Судот да не успее да ги обработи барањата добиени помалку од еден работен ден пред датумот предвиден за извршување на мерката на присилно враќање⁴.

Кога решението на домашно ниво непосредно претстои и постои ризик истото веднаш да биде извршено, особено во случај на протерување или екстрадиција, жалителите и нивните застапници мора да го поднесат барањето за примена на временна мерка без да чекаат на тоа решение, јасно да го назначат датумот кога решението ќе биде донесено и да прецизираат дека нивното барање е условено со негативниот исход во конечното решение на домашно ниво.

IV. Мерки со суспензивен ефект во домашниот систем

Судот не разгледува жалби против одлуки на домашни судови, и во предмети кои се однесуваат на протерување или екстрадиција, жалителите треба да ги искористат сите домашни правни средства со кои може да се одложи присилното враќање, пред да поднесат барање за примена на временна мерка до Судот. Кога жалителот има можност да искористи домашни правни средства со суспензивен ефект, Судот нема да го примени правилото 39 за да го спречи присилното враќање.

V. Понатамошна постапка

Жалителите кои поднеле барање за примена на временна мерка согласно правилото 39 треба да одговараат на дописите од Секретаријатот на Судот. Пред сè, кога барањето за примена на временна мерка било одбиено, тие треба да го информираат Судот дали сакаат да ја продолжат постапката по жалбата пред Судот. Во случај да била изречена временна мерка, жалителите мора редовно и навремено да го информираат Судот за развојот на сите тековни постапки пред домашните судови. Доколку не го направат тоа, Судот може да го избрише предметот од листата на предмети.

³ Имајте предвид дека барањата испратени по пошта не смее да се испраќаат како обична поштенска пратка..

⁴ Листата на државни празници и други неработни денови кога Секретаријатот на Судот е затворен е достапна на интернет страницата на Судот: www.echr.coe.int/contact.